

KUPPA

Kupan aiheuttaa *Treponema pallidum* spirokeettabakteeri, joka tarttuu limakalvo- ja ihorikkojen kautta. Kondomi suojaa hyvin kuppataartunnalta. Kupassa on useita eri vaiheita ja ensimmäiset oireet voivat ilmaantua noin 3 viikon kuluttua tartunnasta.

Oireet

- voi olla myös oireeton
- kovareunainen aristamaton haava tartuntapaikassa, joka voi olla sukuelinten, peräaukon tai suun alueella sekä paikallisten imurauhasten suurentuminen
- yleisoireina huonovointisuutta, kuumetta ja päänsärkyä
- ihottumaa vartalolla sekä kämmenien ja jalkapohjien alueella
- hiustenlähtö
- Myöhäinen piilevä vaihe alkaa, kun tauti on kestänyt vähintään kaksi vuotta. Sen jälkeen taudin ei uskota enää tarttuvan seksissä, mutta voi siirtyä istukan kautta sikiöön.
- Myöhäisoireita ilmaantuu noin kolmasosalle hoitamattomista potilaista vuosikymmenten kuluttua tartunnasta.

Tutkimus ja hoito

- Kuppataartunta voidaan todeta verikokeella noin 3-4 viikon kuluttua tartunnasta.
- Kuppa hoidetaan lihakseen annettavalla penisilliinillä, hoidon pituus riippuu taudin vaiheesta.
- Kaikki seksikumppanit on tärkeää tutkia ja hoitaa.
- Hoidon jälkeen seurataan veriarvojen korjaantumista jopa puolen vuoden ajan.